

**หลักการยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อ
แสดงสังกัดส่วนราชการของหน่วยงานในสังกัด
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ**

โดย พ.ต.ท.วุฒิชัย ตุงค
รอง ผกก.ฝ่ายพลาธิการ 3 พธ.

ความเป็นมา

เนื่องจากได้มีหน่วยงานต่างๆ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ไว้ใช้ราชการ มีหนังสือขอยกเว้นการมีตราเครื่องหมายส่วนราชการ (ตราโล่เชน) และขอยกเว้นการติดสติ๊กเกอร์แสดงสัญลักษณ์ ตามระเบียบของ ตร. ไปให้ ตร.พิจารณาเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นการกระจายอำนาจให้ หน่วยงานต่างๆ ในสังกัด ตร. และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติราชการของ ผบช.ในฐานะ ผบ.ตร.ตามระเบียบ กตช.ปี 2551 และตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ประกอบกับ ตร.ยังไม่เคยมีการพิจารณาในเรื่องเหล่านี้ สำนักงานส่งกำลังบำรุง ได้เล็งเห็นผลในการอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ในการพิจารณายกเว้น จึงได้จัดทำร่างหนังสือมอบอำนาจให้ ตร.พิจารณา

หนังสือ พบ.ตร. ที่ 0001(พบ)/26 ลง 15 ก.พ.61 ให้
พบช.กมค. พิจารณามีความเห็นเสนอกฎนี้ สกบ. มีหนังสือ ที่
0008.241/238 ลง 30 ม.ค.61 เสนอ พบ.ตร.ขออนุมัติ
หลักการในการยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรสีแดง
สังกัดส่วนราชการของรถที่ใช้ในราชการ ตร.ตามระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ดังนี้

**1) ในกรณีที่ส่วนราชการมีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อความ
ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือไม่เหมาะสมแก่การปฏิบัติงาน ให้ ผบช.หรือ
ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า มีอำนาจอนุมัติยกเว้นการมีตรา
เครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดส่วนราชการระดับ บก.ลงมา
ได้**

**2) รถที่ได้รับการยกเว้นฯตาม 1) ให้ส่วนราชการนั้นรายงาน
หน่วยที่เกี่ยวข้อง และให้มีการพิจารณาทบทวนเหตุผลและความ
จำเป็นของการยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดง
สังกัดของส่วนราชการในช่วงเวลาอันเหมาะสมอยู่เสมอด้วย**

สั่งการ ตร. ลง 30 ต.ค.61 ทำหนังสือ กม. ที่ 0011.13/2549 ลง 5 ต.ค.61 อนุมัติตามข้อเสนอของ กม. โดยให้ส่งคืนเรื่องตามข้อ 1.1 ให้ สกบ. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามระเบียบ ตร. ว่าด้วยประมวลระเบียบการ ตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 35 (เดิม) ยานพาหนะของหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 ให้รถราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เว้นแต่รถประจำตำแหน่งและรถที่ใช้ในงานสืบราชการลับ ติดแผ่นป้ายทะเบียนรถที่มีเลขและเครื่องหมายรูปพระแสงดาบเขนและโล่ สำหรับรถประจำตำแหน่งและรถที่ใช้ในงานสืบราชการลับให้ใช้แผ่นป้ายทะเบียนรถตาม พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ.2522 และรถที่ใช้ในงานอำนวยการให้สามารถใช้แผ่นป้ายทะเบียนรถตาม พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ.2522 ได้ โดยปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้ สกบ.มีอำนาจในการออกแนวทางปฏิบัติและวินิจฉัยปัญหาเพื่อดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว ตลอดจนกำหนดว่าหน่วยงานใดมีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ต้องการปฏิบัติแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้จะต้องได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษจาก ผบ.ตร. ก่อน

ระเบียบที่ สกบ. ใช้ในการเสนอ ผบ.ตร. ขออนุมัติหลักการในการยกเว้นการ
มีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดส่วนราชการของรถที่ใช้ในราชการ ตร.
เป็นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.2523 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 7 วรรคสี่ กำหนดว่า “ส่วนราชการใดมีเหตุผลและความจำเป็น
ซึ่งเห็นว่าการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการไว้ด้านข้าง
นอกรถอาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือไม่เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานให้ขออนุมัติ
ปลดกระทรวงเพื่อขอยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดได้”

และวรรคหก “กำหนดว่ารถคันใดได้รับยกเว้นการมีตรา
เครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการ ให้ส่วนราชการ

1.รายงานผู้รักษาการตามระเบียบ และ

2.สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบ และ

3.ให้มีการพิจารณาทบทวนเหตุผลและความจำเป็นของ

การยกเว้นการมีตราเครื่องหมาย และอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการใน
ช่วงเวลาอันเหมาะสมอยู่เสมอด้วย

**โดยอำนาจในการพิจารณาอนุมัติยกเว้นการมี
ตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดส่วนราชการ
ดังกล่าวเป็นของ ผบ.ตร. แทนปลัดกระทรวง ตาม
มาตรา 76 แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547**

กม.พิจารณามีความเห็นเสนอ ตร. กรณี สกบ. เสนอ
พบ.ตร.ขออนุมัติยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัด
ของส่วนราชการตามข้อ 1.1 โดยให้ส่งเรื่องดังกล่าวคืน สกบ. เพื่อ
ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ตร.ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่
เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 35 (เดิม) ยานพาหนะของหลวง (ฉบับที่ 2)
พ.ศ.2561 นั้น

สกบ.ขอเรียนว่าระเบียบ ตร. ดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับการ
ใช้แผ่นป้ายทะเบียนรถของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น การติดแผ่นป้าย
ทะเบียนรถ การใช้เลขแผ่นป้ายทะเบียนรถ การจัดทำป้ายทะเบียนรถเป็น
ต้น โดยระเบียบ ตร. ดังกล่าว ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการขออนุมัติ
ยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดส่วนราชการแต่
อย่างไร

ตามระเบียบ ก.ต.ช.ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้
บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจไปยัง บช.
ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพ
สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ฉบับ

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรทราชการ พ.ศ.2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ

ข้อ 7 วรรคสี่ กำหนดว่าส่วนราชการใดมีเหตุผลและความจำเป็นซึ่งเห็นว่าการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการไว้ด้านข้างนอกรถอาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือไม่เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานให้ขออนุมัติปลดกระถางเพื่อขอยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดได้

วรรคหก กำหนดว่ารถคันใดได้รับยกเว้นการมีเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการ ให้ส่วนราชการรายงานผู้รักษาการตามระเบียบ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบ และให้มีการพิจารณา ทบทวนเหตุผลและความจำเป็นของการยกเว้นการมีตราเครื่องหมาย และอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการในช่วงเวลาอันเหมาะสมอยู่เสมอด้วย

2.ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 35 (เดิม) ยานพาหนะของหลวง บทที่ 5 การใช้แผ่นป้ายทะเบียนรถของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3.ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ฯลฯ

ข้อ 4 ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด กำหนดให้การดำเนินการใด เป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการ มี อำนาจเช่นว่านั้นในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติใน ส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกองบัญชาการนั้นๆ ฯลฯ

4. พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 76 ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีให้อำนาจหรือหน้าที่ใดเป็นของปลัดกระทรวง การใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสำหรับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ถือเป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

5. ระเบียบ ตร. ว่าด้วยการกำหนดรูปแบบ สี ของอาคารสถานีตำรวจ ที่พัก สายตรวจ และยานพาหนะหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2556
ข้อ 4 รูปแบบยานพาหนะ

(1) รถยนต์แก่งและรถยนต์กระบะ มีรายละเอียดดังนี้ ฯลฯ

(ข) แถบสีแดงเลือดหมูขอบดำ ขนาดของแถบทั้งหมดกว้างไม่น้อยกว่า **12.5 ซม.** โดยแถบสีแดงเลือดหมูกว้างไม่น้อยกว่า **10.5 ซม.** และขอบสีดำทั้งสองขอบกว้างไม่น้อยกว่า **1 เซนติเมตร** ติดที่กึ่งกลางตัวรถทั้งสองข้างคาดตามยาว ตั้งแต่หน้ารถถึงท้ายรถ เว้นแต่ด้านหน้าและด้านหลังรถ ฯลฯ

ข้อ 7 หากหน่วยงานใดมีเหตุผลความจำเป็นจะต้องมีรูปแบบใดแตกต่างจากที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด ให้ขออนุมัติเป็นกรณีๆ ไป

ข้อพิจารณา ข้ออนุมัติ มี 5 ข้อ

สกบ. พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การควบคุม กำกับดูแลการใช้ราชการของหน่วยงานในสังกัด ตร. เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดอาศัยอำนาจตามมาตรา 76 แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ประกอบกับระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจไปยัง บช.ให้มากขึ้นจึงเห็นควรอนุมัติหลักการ จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

1. ในกรณีที่ส่วนราชการมีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือไม่เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานให้ ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า มีอำนาจอนุมัติยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดส่วนราชการ ของรถราชการที่ใช้ประจำหน่วยงานได้

2. รถที่ได้รับการยกเว้นฯ ตามข้อ 4.1 ให้ส่วนราชการนั้นรายงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทราบ และให้มีการพิจารณาทบทวนเหตุผลและความจำเป็นของการยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการในช่วงเวลาอันเหมาะสมอยู่เสมอด้วยตามระเบียบข้อ 3.1

3. รถที่ได้รับการยกเว้นฯ ตามข้อ 4.1 ให้ส่วนราชการพิจารณาอนุมัติยกเว้นแถบสีแดงเลือดหมูขอบดำ ติดที่กึ่งกลางตัวรถทั้งสองข้างคาดตามยาวตั้งแต่หน้ารถถึงท้ายรถ ตามระเบียบข้อ 3.5 ได้ตามความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน

4. กรณีส่วนราชการใดมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนจากการติดแผ่นป้ายทะเบียนรถที่มีเลขและเครื่องหมายรูปพระแสงดาบเขนและโล่ (ป้ายทะเบียนโล่) ไปใช้แผ่นป้ายทะเบียนรถและจดทะเบียนตาม พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ศ.2522 (ป้ายทะเบียนบุคคล) ตามระเบียบข้อ 3.2 ให้ ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือ ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติได้

5. หน่วยงานที่ได้มีการดำเนินการตามข้อ 4.1 – 4.4 แล้ว ให้รายงาน ตร.(ผ่าน ผบช.สภบ.) เพื่อทราบ ภายใน 30 วัน

ข้อเสนอ (ที่มาของอำนาจของ ผบ.ตร.ในการอนุมัติอนุญาต)

การอนุมัติเป็นอำนาจของ ผบ.ตร. แทนปลัดกระทรวง
-ตามมาตรา 76 แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ

พ.ศ.2547

-ประกอบระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ
ราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการ
ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม